

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPI LAP

Miklós herceg Temesvárott

Temesvár, június 6.

A Román Királyi Autóklub most rendezi meg idei országos versenyét, amelynek első pihenőállomása Temesvár volt. A temesvári kerületi autókлуб a versenyzők méltó fogadtatására készült, mert azok sorában helyet foglal Miklós királyi herceg is. Tegnap délelőtt a program szerint kilenc és tíz óra között kellett volna az első autónak megérkezni. Az autóklub tevesvári vezetősége, valamint Bogdan Antal dr. prefektus, Dobosan János dr. polgármester, Bungenianu vezérfelügyelő, Liuba dr. rendőrprefektus, Oprea tábornok, Negulescu vezérkari főnök, már délelőtt megjelentek a klub helyiségében, amely gazdagon fel volt díszítve. A versenyzőket, akik éjjel tizenkét órakor indultak el Bukarestből Sinaia—Fogaras—Szeben—Déva—Lugos utvonala felé, az uton vihar érte és így kerülőúton kellett a versenyt folytatni, amely körülbelül száz kilométerrel hosszabb volt. Így az első gépkocsi Mendel mérnökkel, aki Lincoln-kocsin versenyez, déli felegy órakor érkezett meg. Tőle tudták meg, hogy Miklós herceg kocsija Sinaia előtt elromlott, úgyhogy Bukarestből másik kocsit küldöttek utána. Délután négy óráig egyfolytában érkeztek meg a versenyzők, akiket Temesvárott szívélyesen fogadtak. Ugyanakkor jött meg a telefonértéskés Fogarásról, hogy Miklós herceg kocsijával folytatta útját és áthaladt Brassón. Este hat órakor Déva határában defektet kapott a herceg kocsija, amely megérkezését ismét későbbre toltta ki. Az előre megállapított programot mindezek ellenére megtartották. Este hétkor gardenparty volt az autókлуб előtt, amelyet a hirtelen jött eső azonban megzavart. A gardenpartyn sok szép temesvári asszony vett részt. Az uttól porosan jóval éjjel után érkezett meg Miklós herceg, aki azonban fiatalágával járó könnyedséggel szállt ott le a kocsiról és barátságosan üdvözölte a versenytársait. A fiatal herceget Bogdan Antal dr. prefektus üdvözölte meleg szavakkal. Az üdvözlés után a királyi herceg a prefektúrán berendezett lakosztályába vonult vissza. A versenyzők ma délelőtt kilenckor folytatják utjukat Aradnak, ahol a hatóságok nagyszabású fogadtatást készítettek elő a királyi herceg számára. A versenyen huszonnahatán vettek részt. Aradról Nagyvárad felé veszik a versenyzők az utjukat. Ott a királyi herceg meglátogatja a Püspöktúrdót. Nagyváradról Szatmáron, Bukovinán és a Moldván keresztül Bukarestbe térnek vissza a versenyzők. Utközben tartják meg a szokásos sebességi, valamint magassági versenyt.

Hidakat sodort el az ár

Bukarest, június 6.

Az utóbbi két napon az ország legtöbb vidékén katasztrófális erejű viharok pusztítottak, amelyek megrongálták a vasuti vonalakat és nagy károkat okoztak a vetésekben. Pitesti közelében az Arges folyó kiáradt és az összes hidakat elsodorta. Az Olt mellékfolyói szintén kiáradtak és ott egy ember a hullá-

mokban lelta halálát. Prahován az ár három parasztot sodort el, akik a vízbe fulladtak. Buzeunál a vasuti hid, amelyen keresztül Besszarábiából és Moldovából a vonatok a főváros felé közelednek, annyira megrongálódott, hogy a vonatok csak nagy kerülővel folytathatják utjukat.

Kisebbségi nyelvek egyenjogúsága kell, hogy érvényesüljön a kereskedelmi kamarában is

Temesvár, június 6.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara tegnap délután tartotta meg hetvenötödik évi rendes közgyűlését Oprea János kamarai elnök elnöklété alatt. Az elnöki megnyitó után Ciocolescu titkár előbb román, majd Lendvai vezértitkár német nyelven olvasta fel az évi jelentést. A jelentésből kitűnik, hogy az 1925. év folyamán a kamara nehézségekkel küzdött, amelyeket végtére sikerült legyűrni és a kamara új palotája elkészült. Az építkezés költségei tizenkilencmillióra rúgnak, amelyre nyolcmillió lei kölcsönt a Banca Nationalától vettek fel. A bevételek azonban a kölcsön amortizációját biztosítják, dacára annak, hogy Lugos 1927 január elsejétől kezdve

önálló kamarát

kap és így az adósságot három év alatt törlesztik. A jelentés kiemeli a kamara akcióit a vasuti szállítások, a menetrend javítása, a Temesvár—báziási, a Temesvár—szegedi vonal megnyitása körül, jelentősebbé, hogy harcolt a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterek azon intézkedése ellen, amely szerint a külföldre irányuló áruk után 50%-al több teherdíjat kell fizetni, memorandumot dolgozott ki, hogy a szomszédállamokkal és így elsősorban Jugoszláviával

kereskedelmi szerződést

létesítsen a kormány és a gyáriparunknak külföldi piacot szerezzen.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2.10 Párisban —.—

Temesvári magántorgalom június 6-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 249, angol font 1219, francia frank 8.04, svájci frank 48.50, belga frank 7.93, líra 9.40, szokol 7.42, dinár 4.43, magyar korona 285, osztrák silling 37.37, márká 59.85, hollandi forint 96.

Melegen fogadták Bethlent Genfben az angolok és olaszok

Budapest, június 5.

Magyarország pénzügyi ellenőrzésének megszüntetésével és a frankitétellel foglalkoznak jelenleg az európai nagy lapok. A közvélemény eme érdeklődését a Népszövetség kezdődő ülészsaka váltotta ki. A Daily Telegraph ama nézetének ad kifejezést, hogy a frankügy Magyarország belügye és senkinek nem áll jogában idegen állam belügyeibe beavatkozni. Magyarország pénzügyi ellenőrzésének megszüntetését illetőleg, Smith főbiztos indítványával szemben, Franciaország és Csehszlovákia álláspontja az, hogy az ellenőrzést továbbra is fenn kell tartani. Anglia viszont ellenzi a franciák és csehek álláspontját.

Bethlen magyar miniszterelnök Genfben kijelentette, hogy amennyiben nem úgy bánnak Magyarországgal, mint egyenjogú taggal, úgy kénytelen lesz az ország a konzekvenciákat levonni. Bethlen egyébként optimista és reméli, hogy az ellentéteket sikerül elsimitani. A Népszövetség pénzügyi bizottságának tegnapi ülésében Bethlen kiegészítő felvilágosításokat fűzött Smith jelentéséhez és kifejtette azokat az okokat, amelyek a pénzügyi ellenőrzés felfüggesztése mellett szólnak. Vita indult meg, vajjon mi történjék a magyar kölcsönből fenmaradt nyolcvankétfélmillió aranykoronával. Az angol és olasz delegáltak igen melegen fogadták Bethlent és félre nem érhető módon fejezték ki rokonszenvüket a magyar ügy iránt. A párisi Journal szerint a frankügy magánkérdés formájában szóba fog kerülni, de nagyobb vita nem várható és a delegátusok megelégszenek azzal, hogy Bethlen megnyugtató választ adjon.

Smith főbiztos július másodikán visszatér Amerikába. Ha azonban a Magyarországgal ellentétes tényezőknek sikerülne elérni azt, hogy bármilyen enyhített formában egidőre fentartsák a pénzügyi ellenőrzést, úgy Tyler főbiztos helyettese egyideig vállalná a helyettesítést. Sauerwein a Matinban ismét féktelenül támadja Bethlent és vele Magyarországot. Gyűlölködő hangon állítja be a magyar vagonpark felosztásának történetét. Az Est szerint mindaz, amit a Matin az említett kérdéshez fűz, nem fedti a valóságot. Briand francia miniszterelnök, vasárnap utazik Genfbe. Briand genfi személyes jelenléte egészen bizonyosan pozitív és határozott irányt ad majd a francia álláspontnak és a még most megnyilvánuló találgatások elvesztik minden alapjukat.

A furdősaison ujdonságai
valódi Rodier crepek és
párisi selyem-ujdonságok

Szilágyi női divatáruház
Belváros, Lloyd sor 7 (Palace-palota)

Hét süllyesztő

lesz az új temesvári színpadon

Temesvár jun. 6.

A temesvári új színház építése örvendétesen halad előre. Most készül a színház legfontosabb része: a színpad. A felső tetőzet már készen áll és már megkezdték az alsórész építését. Suciú Adrián városi mérnök kijelentette, hogy a színpad négy héten belül teljesen elkészül.

A színpad megépítésénél Sinkovics Dezső temesvári festő és iparművész tervei szolgálnak alapul, melyek csak kevés változtatáson mentek át. Felül lesz egy cementből készült fixsz horizont, amelyre a szükség szerint kéket, felhőket, napsütést, holdat, csillagokat lehet majd a reflektorokkal vetíteni. A színpad oldalain jobbról és balról két-két mozgatható kulisszatorony lesz. Ezek különösen a szobadiszketek elhelyezését könnyítik meg és lehetővé teszik a szín nagyobbitását, vagy kisebbitését. A kulisszátakat az új színpadról nem fogják teljesen kiküszöbölni, miként az tervezve volt, de gondoskodnak róla, hogy a kulisszáknak a felvonások között való kicserélése gyorsan történhessék meg. A zsinórpadlason huszonegy felvonó csiga lesz, ezek közül tizenöt kizárólag a kulisszák felvonására fog szolgálni. Így a színpadi munkások már jóval az előadások kezdete előtt az összes felvonások díszleteit előkészíthetik s azokat felvonják a zsinórpadlásra, ahonnan aztán az egyes felvonások előtt a megkívánt sorrendben leeresztik.

A színészek és díszletezők a színpad egyik oldaláról a másikra a színpad hátsó zárfa mögött járhatnak. Az új színpadnak hét süllyesztője lesz és pedig három hátul, három a középszínpadon és egy elől a játszó szemlék részére. A színpad nagyobbítására szolgál az ugynevezett előszínpad, amely messzire kiugrik a függöny előtt. A süllyesztett zenekar egy része az előszínpad alatt lesz elhelyezve. A színpad világítási berendezése is készülöben van már. Ez a legmodernebb lesz. Az új világító berendezéssel az átmeneteket a nappalról az éjszakába és fordítva, természetesen lehet majd megcsinálni. Az ugynevezett nappali világításról négy soros lámpafény gondoskodik. A világító gépek elhelyezésére teljesen újszerű világító hid szolgál, ahonnan a világító mester a színpadon történőket mindig áttekintheti és a világítást eszerint szabályozhatja. A reflektorok az eddigi szokástól eltérőleg nem a színpadon, hanem az egyik középpályához fölött lesznek és így hatásuk sokszorososan fokozható.

A színház többi részében is lázas munka folyik. A kupola festése egy

Orvosi műszerek

betegápolási és kényelmi cikkek, gummiárúk

Kecskeméty cégnél

Temesvár-Belváros, Agrár-palota. 506

A hősök titka

— Irta: Herczeg Gábor —

Péter, az etető bement a ketreche a padlót felsöpörni. A tigris nyugodtan nézte, amint a nagy szál ember ügyet sem vetve rá, belemártotta a sikálót seprőt a vízzel telt bádogtartályba, s ott dolgozott, tisztogatott körülötte.

Akkor Péter odalépett a tigrishez, gépiesen oldalbarugta és azt mondta:

— Gyerünk, Pepi, kotródj arrébb! Pepi lomhán feltápászkodott, és arébbkotródott, hogy helyet adjon Péternek. Ez többször is megismétlődött. Péter minden mondanivalóját oldalbarugással kezdte, de ezt a tigris már úgy megszokta, hogy ügyet sem vetett rá. Jól megértették ők egymást. Péter, az etető, meg Pepi, a királytigris.

Mikor Péter elkészült a munkával, kiment a ketrecből, levette a bőrkötényét, megmosakodott, gondosan megfésülködött és elment a korcsmába, néhány korsó sörre.

Az asztalnál egy sovány, ráncosarcu ember ült. Szóbaelegyedtek.

— Én a postánál vagyok levélhordó,

hét alatt befejeződik. Azután következik a falak festése és aranyozása. A színház valamennyi részén a márványlépcsők már el vannak helyezve, a padlóburkolat a nézőtér kivételével szintén mindenütt kész és az állványok eltávolítása után itt is parkettáznak.

Ugyancsak kész a színház butorzata is, csak az elhelyezés és kárpitozás van hátra.

A munkálatok mai állása szerint az új színház őszre feltétlenül elkészül. Ünneplés megnyitásának időpontját a nyáron fogják megállapítani.

Nem kimélt meg senkit az agrárreform, mely a dettai aggok menházát is pusztulással fenyegeti

Delta, június 6.

Delta — amely két év előtt ünnepelte fennállásának kétszáz esztendősi jubileumát — a román Bánság egyik legvirágzóbb községe. Tulajdonképpen városnak is beillik, mert sok kis város van, amelynek utcái nem olyan rendezettek, kövezettek, tiszták és takaros, emeletes épületektől szegélyezettek. Lakosainak szorgalma, munkaszeretete, derekassága jólétet, gazdagságot teremtetett Dettán. Azonban a dettaiak nemcsak vagyonygyűjtésre fordították figyelmüket, hanem gondjuk volt a kulturára és szívükben nagy volt a szociális érzék. Delta polgárai mindenkor gondoskodtak a szegény emberekről és így van az, hogy Dettán nem látni koldust.

A dettai iskola falán egy dombormű örökíti meg Jäger Péter igazgató-tanító emlékét. Az arckép mellett ott van a hálás község dedikációja is, amely így mond köszönetet azért a nagy és önfeláldozó munkáért, melyet Jäger Péter igazgató-tanító nemcsak mint népnevelő, hanem mint emberbarát is kifejtett községe érdekében. Amíg élt, szíve és zsebe nyitva állott mindenki előtt. Mikor pedig meghalt, akkor sem feledkezett meg azokról az intézményekről, melyeket életében támogatott. Felesége özvegyiségében folytatta nemeslelkű férje intencióit. Ez a nagy emberszeretettel érte meg benne azt a nagy gondolatot, hogy elhunyt férje nevére nagy alapítványt tesz. Így létesítette a dettai

aggok otthonát.

A Temesvár felé vezető uton, a község szélén van az aggok otthona és homlokáról ragyog a Jäger Péter neve. Három földszintes, szép épület. Tágas folyosók, nagy szobák. A szobákban azok nagysága szerint egy, vagy több agg számára van hely. Ötél többen azonban egyetlen szobában sem laknak. A berendezés épenséggel nem emlékeztet a szegényházak, vagy menhelyek szokásos rideg szegénységére. Ha belépünk bármely szobába, mindenütt azt hisszük, hogy valamely család otthonába kerültünk. Független ablakok, fehér ágyneműs nyugóhelyek, terítős asztalok, politúros szekrények képezik a berendezést. Az otthonban van női osztály és külön férfiosztály. Mindkét osztályban vannak külön nappali termei, társalgói és ebédlői. És van az otthonban áhítatoságot gerjesztő kápolna is. Mindent a

szereket sugároz be itten és a folyosón kifüggeszteti házi-rend is ezzel kezdődik:

— mondta a szomszédja. — Hát magahol dolgozik?

— Az állatkertben. Etető.

A levélhordó szeme kitégült a bámulattól és áhítatos tisztelettel nézte a hatalmas embert, akinek mancsában szinte eltűnt a söröskorsó.

Eszébe jutottak az iskolakönyvek rajzai, állatmeséi. Ott látta maga előtt felébredt gyermekfantáziája képeit, üvöltő oroszlanokkal, vérengző fenevadakkal és megborzongott.

— És maga bemegy a vadállatok közé, a ketreche is?

— Be hát. Már mért ne mennék?

— És nem tépik szét magát? Nem falják föl?

— Nem hát. Már mért is falnának föl?

A levélhordó sokáig hallgatott. Csak hümmögött, a fejét csóválta, végül azt mondta:

— De legalább keresztet vet, mielőtt a ketreche lép, mi?

— Nem én. Mért vetnék keresztet?

— No, az bizony nem ártana. A könyvekben olvastam, hogy az ilyen fenevadaknál sosem lehet tudni, mikor tör ki belőlük a vadság. Akkor egy ugrás — és kész.

— Kívánom, — mondja az alapító — hogy az otthon lakói egy család tagjainak tekintsék magukat, akik egymással bajaikat, örömeiket megosszák.

Ez a szeretet hat át mindenkit, az otthon lakóit éppen úgy, mint fizetett alkalmazottait. Az egymás iránti szeretetet nem csökkentette az sem, hogy az otthon léte majdnem zátonyra került az anyagi gondok hullámterében. Az alapító Jäger Péterné nagylelkűen gondoskodott róla, hogy az aggok otthonának fenmaradása biztosítsák. Mikor az épületet felépítette és mindennel bőségesen berendezte, akkor birtokából száználvan hold földet hasított ki és örökös alapítványként az otthonra hagyományozta még életében azzal, hogy ennek a száználvan holdnak a jövedelméből kell az otthon fenntartani.

Nem is volt e tekintetben semmi baj az agrártörvényig, illetve annak végrehajtásáig.

Az agronómok nem törődtek az alapító intencióival, nem törődtek azzal, hogy az otthon öreg lakói — jelenleg huszonketten vannak, tizenöt nő és hét férfi — miből fognak megélni, miből fedezik az otthon épületeinek fenntartási kiadásait és még sok egyéb költséget, egyszerűen azt mondták, hogy ezt a száználvan hold földet ki kell sajátítani. Természetesen ez ellen megmozdult egész Delta és mindent elkövetett az aggok otthona földjeinek mentesítésére, azonban a sok utánjárásnak mindössze annyi eredménye volt, hogy hatvan holdat meghagytak az otthonnak, százhuszat pedig

kisajátítottak.

Háiban hold bizony kevés az aggok otthonának fenntartására és lakóinak ellátására. Delta községe nem hagyja ennyiben a dolgot és agg polgárainak érdekében felmegy a kormányhoz is, hogy az elvesztett földet visszaadják. Igaza is van Dettának, mert ilyen otthonokat minden községben létesíteni kellene, nem pedig a meglévőket pusztulásra ítélni. Azonban a dettaiak szíve nem hagyja el az elaggott polgárokat. Gitta Béla vezérigazgató vezetésével mozgalom indult meg már tavaly, amelynek az a célja, hogy az aggok ellátását biztosítsa, illetve a leszükkített jövedelem dacára is azon a nívón tartsa meg, melyen eddig volt. Baj volt azonban az aggokkal. Ezek kijelentették, hogy nekik

nem kell alamizsna,

ellenben szívesen dolgoznak és megkeresett munkabérekkel maguk járulnak hozzá az otthon fenntartásához. A

Aztán a vézna emberek gyávaságának ájtatosságával te te hozzá:

— Kérem, mi mindnyájan Isten kezében vagyunk... hát még maga! Bizony, jól tenné, ha mindig előbb keresztet vetne... Sosem tudni az ilyen fenevadaknál... Hiába itt az erő, a tigris még az elefántot is lebirja!

Péter nem felelt. Sokáig elgondolkozott ezen. Lám, ő erre eddig sosem gondolt, ami a könyvekben áll! Pedig akik a könyveket írják, bizonyára okos, tanult emberek, akikhez képest ő egy sült ökör. Meg aztán azt mondja a levélhordó: fenevad... ő eddig csak úgy hívta őket, hogy Tóni, meg Szami, meg Pepi...

Egész este nem ment ki fejéből ez a beszélgetés. Utóvégre ez a levélhordó is művelt embernek látszik. Sokfelé megfordult a levelekkel, itt is, ott is hall valamit, gyarapítja az ismereteket. Hogy az elefántot is lebirja? Lehetséges. Pedig milyen hatalmas állat az elefánt... És mégis a Pepi erősebb volna, mint a Tóni? Hm...

Másnap reggel a tigris ketrecéhez ért, megállt egy pillanatra.

— Talán mégis jó volna keresztet vetni?

dettaiak ebbe is belementek. Az agg asszonyokat és férfiakat fizetés ellenében foglalkoztatják. Ez a foglalkoztatás inkább csak szinleges: felügyelet a szappanfőzésnél, nagymosásnál, takarításnál, kerti munkánál és így tovább. És az aggok büszkék erre a munkájukra, büszkék azért, mert azzal a napi száz leiel, melyet munkájukért kapnak, hozzájárulhatnak az otthon fenntartásához.

Állj meg vándor, akit Dettára visz utad, az aggok otthona előtt. Az ablakból virág mosolyog rád, melynek szirmai barátságosan intenek. A szeretet háza ez, melyet szeretettel alapított Jäger Péterné és melyet szeretettel támogatnak létezésében nemcsak Delta polgárai, hanem maguk a benné otthon találó aggok is.

Kubán Endre.

Átfurják a Gellérthegyet és liftet építenek belsejében

Budapest, jun. 6.

Az 1928. évben rendezendő nemzetközi fürdőügyi kongresszussal és kiállítással kapcsolatban szenzációs gondolat merült fel. A kezdeményező a Gellérthegy tövében mintegy 110 méter hosszú alagutat terveznek, amelynek végpontjából egy 120 méter magas és megfelelően kiszélesített akna vezetne a citadelláig. Az aknában kényelmes és óránként 1500 személy szállítására alkalmas felvonó épülne és ezen jutna a kiállítást látogató közönség a leggyorsabban és legkényelmesebben a kiállítás területére: a citadellába és környékére.

Alpár Ignác műépítész véleménye szerint valószínű, hogy az alagut furása közben számos barlangnyílásra akadnának, amelyeket megfelelő művészi kiképzéssel pihenő helyekké építenének ki az alagut gyalogjárói számára, sőt a tágabb barlangnyílásokat elárúsító helyekké lehetne átalakítani, ahol a közönség büffét, frissítőket és bazarcikket kaphat.

Az alagut kiindulási pontja a Rudasfürdő téjében lenne és fent a citadella környékén folytatását egy nagyszabású kilátótornyban kapná, amelyet körül szállodaépület és az akna gépháza övezne. Ez az építkezés ép úgy, mint a kiállítás több más építkezése maradó jellegű volna. Az építkezések megindításához egyelőre 10 milliárd korona áll rendelkezésre. Az alagut és az akna tervét a közeljövőben anket fogja megbeszélni és annak eredményétől függ, vajjon megvalósul-e az eredeti terv? Ha igen, akkor még ez év őszén megindulnának a furási munkálatok, mivel az építkezésnek még jóval a kiállítás megnyitása előtt készen kell állania.

Vizumügyek

leggyorsabban PINKERTON vállalatnál Belváros, Szent György-tér 4. Aranyszarvas-szálloda. Telefon 75.

Mit lehet tudni. Nem árthat.

Keresztet vetett és belépett a ketreche. A tigris hunyorgva, mint a veresé váro kutya, várta az oldalbarugást. Hanem Péter ezuttal nem rugta meg az állatot.

— Talán mégsem lesz jó ingerelni... „Sohasé lehet tudni, mikor tör ki belőle a vadság...“ A könyvekben áll. Fenevad...

Valami eddig ismeretlen érzés volt Péterben. Óvatosan, bizonytalanul mozgott a tigris körül... Akkor úgy jött a helyzet, hogy a tigris megint alkalmatlan helyre telepedett. Hanem Péter most nem mondta, hogy kotródj arrébb, Pepi. A tigris már nem Pepi volt a szemében, hanem fenevad... Bizonytalanul állott ott és nem tudta, hogy miként terelje el helyéről az állatot. Valamit motyogott, hogy gyerünk innét, de ez is másként hangzott, mint eddig. A tigris felfigyelt és még mindig várt a rugásra. De Péter csak a seprűvel merle megböknöni, nem is erősen.

Ekkor a tigris megfeszítette izmait, mordult egyet és felugrott.

Az etető kiáltani akart, de a hang már bennrekedt az átharapott gégeében.

Visszakisért a sokezeréves magyar mult

Így darab a középkori pogány multból — Öreg temesi magyar ma is rovásírással ír

Isten örködik a házunk küszöbén

Omor, június 6.

Nem üres frázis és nem pusztá csekvés, hogy a magyarok kultú- ja hatezer esztendőös multa tekint- et vissza. Ázsiában, a turáni fen- gon a szumirok, a magyarok ősei voltak. Bebizonyított tény, — éppen emrég is könyvet írt róla egy angol idős — hogy a szumiroknak nagy rosaik voltak, tudtak írni és tör- nykönyvük olyan tételeket tartal- az, melyek Indián keresztül való ándorlásuk utján a zsidókhoz is jutottak és Mózes könyveiben új lomásokot találtak. A szumirok üveltségét sorra örökölték utódaik: szittyák, hunok, avarok, magyarok s az ezekkel rokon népek.

Mikor ezer év előtt a magyarok hét törzse Duna-Tisza tájékára jött, nem ínt durva horda érkezett, hanem ínt az akkori idők viszonyaihoz érten kulturnép. Mert kulturnép z, amely magával hozza az írás- vasás tudományát. Az ezer év ötti magyarok pedig tudtak írni- lvasni. Írásuk az úgynevezett ro- ásírás volt, melynek jegyeit már kkor is „bötü” néven ismerték. Oda- t Ázsiában ehhez hasonló írást, a eniszej vidékén lakó nemzetek, a suvaszok és cseremiszek ma is asználják. Az új hazában a po- ányvallású magyarok csakhamar ttértek a kereszténységre. A ke- esztény papok úgy vélték a ma- yarokat az új vallásban megerősí- eni, hogy elpusztítottak mindent,

mi a pogány korra emlékeztet. Azért nem maradtak fenn ránk ma- yar pogány mondák, énekek, ritu- ok és azért üldözték a régi magyar rást is. Ez a régi magyar írás, melynek nagyobb részben egyenes s csak elvétve görbe vonalakkból álló betűit késsel vésték jobbról balra menet négyszögletű pálcákra, zentul már csak a pásztorok hasz- nálták. A magyar pásztorok men- tették meg a végleges elfeledtetéstől. Később Erdélyben a székelyek kö- zött megint elterjedt valamennyire és a székely köznép az ezerhét- százás években még eléggé sűrűn használta.

Tudományosan Telegdy László is- mertette meg elsőnek egy Leidában 1598-ban kiadott könyvében. Az újabb korban különösen Ipolyi Ar- nold és Árdy Pál foglalkoztak a régi magyar írással.

Sokszor gondoltam apánk írására és — lám — most találtam egy em- pert, aki ezt az írást tudja és fiatal korában használta. A temesmegyei Omor községbe kellett jönnöm, hogy találkozzam szemtől szembe a magyar rovásírással.

Ősz ember áll előttem. Zömök. Alakja, arca igazi magyar típus. Mintha most érkezett volna vala- honnan Ázsiából, ahol a nap tize perzselte különösbarnára az arcát. Tar Mihálynak hívják. Hetvenötéves

mult az ősszel. A gerendás padmalyu szobában ülünk az asztal mellett és Tar Mihály gazdával elmondatom, mikor és

hogyan tanulta meg a rovásírást.

— Gyula vidékéről való vagyok és Csorvás-pusztán nőttem föl. Ott láttam a rovást a számadó juhá- szoknál és bojtárjaiknál. Négyszög- letű botokra vésték bicskával a jeleket, ha valamit följegyeztek, vagy üzenetet akartak küldeni egy- másnak. Egy számadó juhásznak tiz-tizenöt bojtárja volt, egy-egy bojt- ár alá pedig öt-hat fickó tartozott. Ezeknek a dolgait és a kezükre bizott jószágot tartották számon a rovásírással. Ezekről a juhászemberektől tanultam meg a rovásírást és magam is sokat írtam akkoriban botokra és deszkákra.

Negyvennégy év előtt Csorvásról Omorra kerültem és azóta bizony nem sok rovásírást láttam. Volt itt egy Galambos János nevű juhász szintén Békésmegyéből, az is tudta a rovást és láttam is pár írását. De Galambos később visszament szülő- földjére.

— Es maga, Tar bácsi, — kérdém — nem tanított meg senkit a ro- vásra?

— Megtanítottam biz én a fiamat, de az szegény a világháboruban elesett Galiciában. Maradt utána tizenegy élő unokám és már hat

szépunokám is van. Az unokáim közül azonban egynek se volt kedve megtanulni a rovást. Azt mondják rá, hogy

akom-bákom. Tar Mihály előszed egy iv papirost és ceruzával ráírja a magyar ábécét. Aztán megkérem, hogy írja föl a nevét. Ime a szittyia autogramm:

TAR MIHÁLY

Elmagyarázza, hogy a betűket hogyan kell faragni és elmondja az egyes kötéseket is, azt a módszert tudniillik, mikor az egyes betűket az előző betűk vonalaihoz kell tá- masztani, vagyis kötni. Majd kimegy a kamrába és onnan csakhamar két tárgyval tér vissza. Az egyik egy ócska gyalu.

— Ez a gyalu még a nagyapámé volt, — mondja, — ihun van a ro- vásírással a neve: Tar Pál.

A másik tárgy egy bot. Régi, szu- ette pálcá. Két sor rovás van rajta. A felső ugyancsak a Tar Pál nevet viseli, a második sor pedig, amint azt a Tar Mihály által papirra vetett ábécé alapján kibetűzőm, így szól: — Isten örködik a házunk küszö- bén.

Kezet fogok Tar Mihályal és azt gondolom, hogy régi-régi századok- kal, régi-régi magyar kultúrával fog- tam kezét. K. E.

Temesvári életkép

Tizenhárom évesek beszélgetése

Zsuzska: Nem! Én nem aka- rok tovább tanulni. És maturálni sem akarok, legszebb éveimet tölt- sem az iskolában és Éva tisztelendő nővér ájtatos magyarázatait hall- gassam? Na és most jön a java! Kötelező hosszú ruha és hosszú haj! Mama majd hazajön Párisból bubifrizurával és kniefrei ruhával én meg hosszú szoknyába és kínai copffel járok.

Eda: Tanultatok már Kinát? Zsuzska: Annyit tudok, hogy ma már ott sem divat a copf. Könnyű neked. Neked nincs ma- más. A multkor a szabó és a kala- pászó egyszerre hozták a számlá- kat. Azt a skandált láttad volna! Pedig nekem olcsó helyen dolgoz- tatnak.

Eda: Iskolaruhákat? Zsuzska: Mit jössz mindig az- zal az iskolával, mikor már mondt- am, hogy utálok. Elegendem van már az algebrából, a vegytanból és a retorikából. Látom mindenki eleget tud beszélni nélkülül is. Vegytanról semmiféle jobb társaságban nem beszélnek, a számtan pedig a fér- jek dolga. Utóvégre valamiért csak van férje az embernek. A papa az nem jó férj, mert nem tud számol- ni. Mamának kell mindig mindent megmagyarázni neki és még akkor sem megy a fejébe. Pedig az apa maturált, a mamának pedig csak a negyedik gimnáziumból van valami gyanus bizonyítványa.

Eda: Az én véleményem sze- rielt... Zsuzska: Amire én nem va- gyok kíváncsi. Inkább lemondok az érettségi bizonyítványról, mint a bubifrizuráról, mert ez utóbbi ne- kem biztosan jobban áll. A Frici azt mondta, hogy nélkülül rám se nézne, a Gyuri meg direkt anygal- nak mondott, aki előtt a Murilló fejek mind elbujhatnak.

modernebb harci eszközökkel, ahol mindig a férfinak kell a legyőzött- nek lenni!

Eda: De hogy beszélsz te?

Zsuzska: Nem az a kérdés, hogy miként beszélek, hanem az, hogy igaz-e? Mama olvasott egy könyvet és abban volt ez. Meg is akartam már vele beszélni, de ő nem ér rá velem diskurálni. Te meg olyan buta vagy, hogy veled nem lehet komolyan eszmecserezni. Te csak maturálj az Éva tisztelendő nővérnél, én majd maturálok az élet porondján.

Eda: Te mindig csak a férjhez- menésre gondolsz.

Zsuzska: Te pedig a mara- thoni ütközet évszámára. Csakhogy ha egy napig nem látod Ferit, ak- kor a földrajzban keresed a pitha- gorasi tantételt, vagy ha ilyenkor a vegytanból kellene felelned, akkor Szent Ferenc életéről kezdsz sza- valni.

Eda: De Zsuzska...

Zsuzska: De Eda...

Eda: Én sohasem tagadtam, hogy szeretem Ferit!

Zsuzska: Hát akkor miért be- szélsz mindig a maturáról? Már mondtam, hogy utálok a szabad- ság, az élet, a napfény, öröm, ezen közös tömlőcét, nekem már elég volt belőle. Tudok már eleget!...

Dr. Durus.

A papa ló

a gyerek rém szemtelen

Páris, június eleje.

Vita!kznak, tervezgetnek, de minden hiába: Nincs elég gyermeke Franciaországnak! Hiába mindenféle kedvezmény, pályadíj, — a statisztikai adatok nem hogy nem javul- nak, de egyre szörnyűbbek lesznek. A francia gyermek pedig, mintha tudná, hogy ritka szerencséje van a világra jönni, kihasználja ezt és a legszemtelenebb gyerekek egyike.

A mamák panaszkodnak rá sokat. A mamák, akik cigarettázva, a di- vatról és egyébről feccsögnek, míg a papa a nyakába kapott gyerekekkel nyargal körbe a szökőkut körül. (Oh szent vasárnap!)

A gyerek rá is vág egyet-kettőt, hálátlanul, — viszont igaz, hogy a papa nem megy olyan gyorsan, mint a csacsifogat, amire nem akar fizetni.

A papa tudniillik mindenre képes, csak pénzt kiadni nem. Ezért is in- kább ló, majd medve, később Paprika Jancsi, de a gyerek nincs nagyon elragadtatva és szemtelenül nyelvével ölti rá. A papa pedig nem mérges, csak azt mondja:

— Igaza van neki, nem tudok olyan buta képet vágni, mint a Paprika Jancsi.

És szegény papa, aki komolyan apa, kevesebbet dohányzik, nem szórakozik és évekre kiszámítja, mit kell megtakarítania magán a gyermekeért! És a mama panaszkodik: ő a beteg, a fáradt, a meg- gyötört és megtépett idegzetű! A mama, aki hódítóan elegáns és elbá- joló jelenség; a papa pedig nyargal körbe a gyerekekkel, — a papa a ló, a medve, amit csak akarsz! És a ruhája viseltes. A mama kacéran elegáns és az utolsó divat után öl- tözködik; a papa a fizetése után.

Estére, hogy hazakészülődnek, a papa fáradt lábbal és kiolvasatlan ujsággal álldogál az asszony mellett, akinek egy félóra is beletelik, míg a felöltőjét magára veszi. Meg- adóan vár és elmereng állati sorsán és csak úgy csendesesen, alázatosan szól az egyre keszülődő feleségéhez:

— Siess, édesem, mert kimegy a ruhád a divatból.

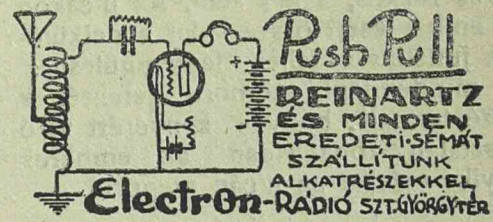
Vaszary Gábor.

Az összes arctisztítálatlanságok, pattanások, mitessek, archámlások garantálva eltávolíthatók a párisi emulsió

„VISAGINE (viszazsin) Adelina Patij” használatát által. Hirneves orvo- saktól ajánlva. Az egyetlen leg- jobb és nem káros hatású szer az arc- bór tisztántartá- sára. Ezen arcvíz meggátolja az arc- bór ráncoso- dását s mindég- üdén és frissen tartja. Naponta számos elismerő levél. Főlerakat: Timisoara III., Piata Plevnei No. 3

Rsh RIL
REINARTZ
ÉS MINDEN
EREDETI-SÉMÁT
SZÁLLÍTUNK
ALKATRÉSZEKKEL

Electron-RÁDIO SZT. GYŐR

Nem sikerül drágitani

a pékeknek és mészárosoknak az árakat

Temesvár, június 6.

Temesvár város tanácsának állandó választmánya tegnap délután Dobosán János dr. polgármester elnöklété mellett tartotta első érdemleges ülését. Tárgyalás alá vették a városi tanácshoz benyújtott azon kérvényeket amelyek egyes közszükségleti cikkek árának újból való felemelését sürgetik. Mint azt a Déli Hírlap már megírta, a temesvári pékek részletes beadvány kapcsán kérték a városi tanácsot, járuljon hozzá a sütemények árának a felemeléséhez. Ugyanezt kérték a temesvári mészárosok és hentesek, akik arra való hivatkozással, hogy a mai gazdasági viszonyok mellett képtelenek a régi árban a marhákat beszerezni, megkeresték a városi tanácsot, hogy az általuk kért áremelést adja meg. A választmány részletes vita alá vette mindkét kérelmet. A tanácstagok egyhangulag arra az álláspontra helyezkedtek, hogy sem a pékmesterek, de még kevésbé a mészárosok és hentesek áremelési kérelme nem indokolt és egyhangulag elutasították őket. A temesvári közönség körében mindenestre megelégedést fog kelteni az állandó választmány tárgyilagossága, amellyel úgy találta, hogy az áremelés a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetben éppen nem indokolt.

Megölte gyermekét

két anya, mert félt a férj haragjától

Pozsony, június 5.

Eddig majdnem kivétel nélkül a sokgyermekes, agyondolgozott családanyák és a szegénytől, meg kegyetelenségtől rettegő cselédányok közül kerültek ki a magzat- és gyermekgyilkosok. Ezuttal is az anya a gyilkos, de az ok mindkét esetben a férj, az apa „gyermekiszonyja”.

Kiripolaki Julia tallói asszonytól a férje el akart válni azért, mert második gyermekük született, a kis Laci. A maga és gyermekei sorsán kétségbeesett feleség megfojtotta a 15 napos kis Lacikát. Tagadja ugyan, de anyai bizonyíték van ellene, hogy letartóztatták.

Gyurics Paulin a kossuthi mezőkön titokban szülte meg gyermekét, nehogy a férje megtudja. Aztán eszébe jutott, hogy a férje agyonveréssel fenyegette őt is, meg a születendő gyereket is. Megölte az újszülöttet és bevitte a faluba azzal, hogy „találta” a réten. Naiv védekezésén azonnal keresztülláták. Az asszonyt letartóztatták.

Tizenhat öngyilkosság

történt egy nap alatt

Budapest, június 5.

A megélhetésért való küzdelem örli az idegeket és viszi az embereket a kétségbeesés, az öngyilkosság örvénye felé. A nagyvárosok nyomora ijesztő módon növeli azok számát, akik önkézzükkel vetnek véget életüknek, mert éheznek, nyomorognak, családjukról képtelenek gondoskodni és mert nincs annyi lelki erejük, hogy felvegyék a harcot az étellel, ezzel a kiméltelen zsarnokkal, aki oly kevés örömet és oly sok keserűséget szerez valamennyiünknek. Budapestben a rendőrségi krónika tegnap ismét tizenhat öngyilkosságot és öngyilkossági kísérletet jegyzett fel. Feltűnően sok azok száma, akik a méreghez nyúltak, ehhez az olcsó és legtöbbször biztos szerhez. Különösen az aszpirint választották többben, de egyéb megkezesi esetek is történtek. Volt olyan, aki kötéll segítségével végzett önmagával, aki a Dunába vetette magát, nem hiányzik a gázbelégzés és a véres eszköz, a kés sem. Az utcákon öt ember esett össze, akit a nélkülözés juttatott a teljes legyengüléshez. A mindennapi szomorú jelenségek közé tartozik, hogy a kenyérrért való hasztalan rohanásban az emberek egyike-másika az utcán megőrül.

Az autó szétroncsolta fejét

Gépkocsiszerencsétlenség az országuton

Temesvár, június 6.

Tegnap déli tizenkét órakor halálos autószerencsétlenség történt Facset községben. Bukarestből jövet Facsetnek tartott az autójával Cadnó mérnök. A falu határában ép a mezei munkából hazafelé tartott Ardelean József facseti községből való harmincyolc éves földmunkás. Az autó egy kanyarodónál törtetett az országutra és így Ardelean nem vette észre a közeledő gépkocsit. A túlkölést sem hallotta, mert süket. A közelben lévő

emberek integetésére lett csak figyelmes Ardelean, hogy életveszélyben forog, de annyira erőt vett rajta az ijedség, hogy ahelyett, hogy kitért volna a kocsit elöl, éppen nekiszaladt. Az autó a szerencsétlen embert elütötte. A gépkocsi kerekei átmentek a fején és az felismerhetlenségig összeroncsolták. Ardelean szörnyethalt. A lugosi ügyész még megindította a nyomozást, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

Megölte a szeretője férjét

mert féltékeny volt az asszony hites urára

Pozsony, június 5.

Látrány községnek legmódosabb két birtokos gazdája, Molnár János és Dombay Sándor. A két gazda fia, Molnár Sándor és Dombay Lajos gyerekkoruktól kezdve a legjobb barátságban voltak. Ez a barátság azonban nemrégiben ellenséges viszonyra változott, mert a faluban mesélni kezdték, hogy a harminckét éves Molnár Sándornak

viszonya van

Dombay Lajos feleségével. Eleinte Dombay nem hitte a pletykát, mivel Molnár Sándor is családös ember volt, de egyre többet suttogtak Látrányon, úgyhogy végül Dombay Sándor mégis szükségesnek látta egyenesen Molnárhoz fordulni és megkérdezni, hogy mi igaz a dologból. Molnár

nem tagadta,

sőt szavaival inkább beismerte, hogy szereti Dombay feleségét.

Az ügyvéd ravasz manővere

a Korona-szálló ellen kért bünygyi zárlat

Temesvár, június 6.

A „Déli Hírlap” egyik legutóbbi száma megírta, hogy a temesvári Korona-szálló körül kialakult per új fordulathoz érkezett. Ebben a fordulatban Zissu Diogenes bukaresti ügyvéd büntető eljárást és bünygyi zárlat elrendelését kérte a Korona-szálló ellen, azzal az indokollással, hogy ő 1925 szeptember 25-én 1.800.000.— leírt megszerezte a szálloda tulajdonjogának a felét, amit azért nem érvényesíthetett, mert időközben a szálló jelenlegi tulajdonosai a felperes Popoviciunéval kiegyeztek. A per új fordulataiban érdeklődtünk a Korona-szálló jelenlegi érdekeltiségénél ama álláspont iránt amivel a jelenlegi tulajdonosok az ügy legújabb fázisát megítélik. Munkatársunk ez ügyre vonatkozólag az alábbi felvilágosításokat nyerte:

— Tény, hogy a tábla Popoviciu Konstanza asszonynak ítélte a Korona-szállónak a felét: A táblai tárgyalás folyamán jogerősen ítélték meg a Wátz családnak a megmaradt részlet nagyobbik felét, míg a kisebb részekre vonatkozó felelbezesek kiegyezés folytán tárgyalanná váltak.

3.100.000.— leírt 1925 októberében Popoviciu Konstanza asszony kiegyezett, elállt a per további folytatásától és ezzel a szálloda kizárólagos tulajdonunkba ment át.

— Annál meglepőbb tehát, hogy Zissu Diogenes a mult esztendő végén a bukaresti törvényszék útján tudomásunkra adta, hogy ő 1923 májusában, tehát a per folyamata alatt, ügyfelétől megvásárolta a Korona-szálló fél tulajdonjogát, amiért aztán Popoviciu Konstanza, a tulajdonképpen felperes, nem egyeztetett meg velünk.

— Világos, hogy Zissu Diogenesnek egy ravasz

manőveréről van szó. Bennünket nem érdekel a felperes hölgynek a mi hátunk megett lezajlott egyezkedési tárgyalása a saját ügyvédjével. Ha Zissu magához váltotta Popoviciuné jogait, akkor a maga nevére kellett volna átíratnia az egész pert, ezt be kellett volna jelentenie a törvényszéknél, és akkor még mindig kérdés: hogy pervitel közben üzletet csinálhat-e a per anyagából a maga javára, a saját kliensével? Ezzel szemben ugyanezen Zissu Diogenes nyugodt lelkiismerettel

letette az esküt

a tárgyalás folyama alatt, hogy a perben nincsen érdekelve, soha nem említette, hogy bárminő megállapodás lenne közte és a felperes között és állandóan a felperes Popoviciuné jelenlétében tárgyal velünk.

— Ha Zissunak követelni valói vannak, követelje ezt volt kliensén, Popoviciunén. Mindez Zissu ur ügyvédi honoráriumkérdése és nem a Korona-szálló tulajdonának a problémája. A felperessel való kiegyezésünk, akármit csinál Zissu, jogos és megtámadhatatlan. Sem bünygyi zárlat kérése, sem végrehajtási tervei

nem sikerülhetnek,

mert Zissu ur egyéni céljai ellen bennünket megvéd a törvény.

Zissu telekkönyvi bejegyzést kért a szállodára, a bíróság azonban ezt elutasította. Wátzék egyébként hivatkoznak arra, ha tudták volna, hogy Zissunak tulajdonjogi része van a szállodát illetőleg, úgy nem fizették volna ki az egyezségi összeget másnak. Wátzék megteszik a feljelentést zsarolás, hitelrontás és hamis eskü miatt.

Eddig szól a Korona-szálló jelenlegi tulajdonosainak a nyilatkozata, amely kétségtelenül más világitásba helyezi az ügyet.

Hat magyar

tagja lesz az aradi megyetanácsnak

Kolozsvár, június 5.

A megyetanácsi választások Kolozs megyében a legnagyobb rendben folytak le. Érdekes, hogy a kolozs megyei választások eredményét még tegnap este sem lehetett megtudni, mert úgy a választási iroda, mint a prefektúra nem adtak felvilágosítást azzal az indokollással, hogy még nem érkeztek be a jelentések az összes megyei körzetekből. A kolozsvári nemzeti párt hivatalos lapja közöli ugyan választási eredményt, amely szerint az ellenzék 11370, a kormány 10384, a liberálisok pedig 706 szavazatot kaptak. Ez a statisztika azonban nem hivatalos.

Aradmegyében a megyei tanácsok választása a következő eredményt hozta: kormány 34856, ellenzék 19842 szavazat. A kormány ilyformán 61,8 százalékát kapta a szavazatoknak. A megyei képviselőtestület harminc tagja közül huszonnégy lesz a kormánypárté, ezek közül hat helyet a Magyar Párt kapott.

Bukaresti jelentés szerint a néppárt öt megyében jutott abszolút többséghez.

Az uzorakamai

megszüntetése is egyik problémája a gazdasági életnek

Bukarest, június 6.

A kormány gazdasági bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen mint meghívottak résztvettek Oromulu bankkormányzó, Blank Mór, a Marmarosch Bank részéről Savescu a Banca Romaneasca, Jorgescu a Banca Generala képviselőit és még számos közgazdasági szakember. Averescu miniszterelnök elnököl az ülésen és kifejtette, hogy a kormány célja megismerni a szakértők véleményét a gazdasági és pénzügyi problémákra vonatkozólag, elsősorban pedig a lei stabilizálását illetőleg. A megjelentek egymásután kifejtették álláspontjukat. Osicianu a Steaua Romana igazgatója a vasúti szállítási viszonyok javítását sürgette. Brancovici a kereskedelmi és iparkamara képviselőjében a kivitel illetékek leszállítását tartotta szükségesnek. Athanasovici sürgős intézkedést követelt az uzorakamat megszüntetése érdekében. Blank mindenképp elötta lei árfolyamának megszüntetését tartja szükségesnek. Omulu kifejtette, hogy a Banca Nationala mindent elkövetett valutánk megszüntetése érdekében és mindig támogatásban részesítette az ipart és kereskedelmet. Averescu miniszterelnök végül kérte a megjelenteket, hogy véleményüket írásban is terjesszék a kormány elé.

Az ötödik kivégzés

volt az idén Varasdon

Zágráb, június 5.

A varasdi fogház udvarán kivégezték Gradicsek Antal huszonhárom éves manisevcii legényét, aki társával Skarkia Miloval éjjel megtámadta Lampel uradalmi jószágigazgatót és doronggal agyonverte. A varasdi törvényszék Gradicsek Antalt öngyilkosság büntetésében mondotta ki bűnösnek és kötél általi halálra ítélte. Skarkia Milot pedig, aki kiskorú, tizenöt évi fegyházra.

A kivégzésen, amelyet Mauzen Flórián hajtott végre, a szép idő ellenére is igen kevés közönség gyűlt össze. Varasdon az idén emár az ötödik kivégzés volt, úgy hogy a közönség érdeklődése megcsappant a kivégzések iránt.

A halálraitelt Gradicsek Antal igen bátran viselkedett a bitófa alatt. Kivégzése előtt egy liter bort kért, amit meg is ivott, mint mondotta, azért, hogy bátorsága legyen. A kivégzés minden incidens nélkül folyt le. A jelenlevő orvos tizennégy perc elmúltával konstatalta a halált.

Hírek

A magyarság májusi diadalutja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52. Kiadóhivatal: 2-52. Nyomda: 10. Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatoké 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A bukaresti német követ áthelyezése. Bukarestből jelentik: A Belgrádi Politika című lap szerint a rejttag bukaresti német követ visszarendelik és Bécsbe helyezték át.

Konferenciabeszédek az Erzsébetvárosban. Az erzsébetvárosi katolikus templomban esténként 8 órakor P. Rhabanus szalvatoriánus szerzetes három héten keresztül és edig előbb asszonyoknak, majd férfiaknak és végül férfiaknak német nyelven, konferenciabeszédeket tart, melyekhez azután június 27-én magyar szentbeszédek fognak csatlakozni.

A francia monarchisták vezére Bukarestben. Bukarestből jelentik: Leon Daudet, a francia monarchisták vezére legközelebb Bukarestbe érkezik, ahol előadást tart a nacionalizmusról.

EMELIK A TISZTVISELŐK FIZETÉSÉT. Bukarestből jelentik: Hivatalos helyről nyert értesítés szerint a köztisztviselők fizetésének javítására előirányzott egy-évi 10% emelés július elsején kerül felvételre. Ettől az időponttól kezdve tisztviselők magasabb fizetést kapnak. Valószínű, hogy a tisztviselők fizetését is megjavítják.

Zsombolyaiak a határrendőrségi főnök elhelyezése ellen. Legitűnk, hogy a belügyminiszter az egyesített zsombolyai állambiztonsági hivatal és a határrendőrség főnökévé Pescariu Jenő dr. volt királyi őrnagyot nevezte ki. A belügyminiszter most a két hivatalt különválasztotta és mindegyik élére külön főnököt nevezett ki, Pescariu pedig Temesvárra rendelte be szolgálattételre. A zsombolyaiak küldöttséget akarnak Bukaresztbe küldeni, hogy a belügyminiszter Pescariut továbbra is hagyja meg Zsombolyán.

Eljegyzés. Strekaff Viktorka eljegyzett a Transylvánia biztosítóbank igazgatójával.

Szana vezérigazgató a csokádé gyárak szindikátusának elnöke. Az erdélyi és bánági csokádégyárak Kolozsvárott szindikátust alakítottak, amelynek elnökévé Szana Zsigmond vezérigazgatót választottak meg. A hét tagból a főigazgató helyét foglal Löwinger Dezső, a temesvári Kandia igazgatója is.

Lángbetűkkel vagy az égre írással, hogy a FARMODONT fogóóránál nem volt még jobb soha!

Zsebtolvaj cigányok. A temesvári ügyészség tegnap letartóztatta Bócz Katalin lugosi és Nagy Mária temesvári cigányasszonyokat, akik a szomszédos vásárokat üvegárukkal keresték fel. Az ügyészség vád ellenük, hogy Hajós Marjitt rékási lakosnő zsebéből a temesvári vásáron ötszáznyolcvan lejt lopott el. Miután erős a gyanu, hogy az utóbbi hetekben elkövetett hasonló zsebtolvajlások is az ő lelküket terhelik, jónak látták fogva tartani őket.

A mozik igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a nyári szezonban, mely június 7-én kezdődik, az előadások a belvárosi és gyárvárosi mozikban hétköznapokon este hat és kilenc órákor kezdődnek.

A kis elemista hatásos szónoklata a magyar iskolákért

Temesvár, június 6.

Május havának egy illatos hajnalán indultunk kortesutra Tornyá Gyulával, a bánági szenátorjelölttel. A neve nemcsak nálunk, hanem az egész országban immár fogalom. De ismerik tui a határon is: Genfben. Két évig azért tanulta meg a francia szót, hogy a magyartelepések ügyét közvetlenül is megvédhesse a Nemzetek Szövetsége főtákar hivatalában. Választási körútján így már a neve kész program volt.

Az újságokban, lakonikus rövidséggel csak azt hirdettük: jön Tornyá! Azután autóra ültünk. És mindenütt vártak: lovasbandériummal, magyar lelkesedéssel, május illatos virágaival. Két hét alatt negyvenöt községen keresztül száguldoit autónk. És ahol csak egy magyar is él itt az aranykalászos Bánágban, mindenütt örömmel, magyar szívvvel öleltek magukhoz.

Mint az apostolok, pünkösdi idején, mi is hirdettük, hogy a magyar is testvére e nemzet minden fiának. Magyarul szónokolhatunk. Ezernyi magyarnak mondhattuk: a sok szenvedés után új korszak hajnalának virradata dereng felénk... A testvéri kézszorítás, melynek első állomása a kormány és a magyarság között létrejött, választási megegyezés, egy szebb, egy jobb jövőt pillérez ala... A gyermekek ezután magyarul tanulhatnak az iskolában, magyarul imádkozhatnak a templomban.

Az örömhír könyeket csalt a bárázdaszántotta arcokra. A gyermekek éljenzve tapsra verték össze apró tenyerüket. Mindenki örömmámorban zokogott... Mintha tündéralom lett volna, úgy tűnik, ha most lelki szemem előtt újra leperdülnek a két hét diadalmas napjai...

Ott jártam negyvenöt bánági falu magyarjai közt. Kezet fogtunk egymással. Megszerveztük a Magyar Pártot. Egy táborba tömörülnünk Erdély harmadfel milli magyarságával. Mert nekünk most csak egy a program.

Elbocsátott adóvégrehajtó. A pénzügyigazgatóság értesíti az adózó polgárságot, hogy a harmadik számú adóhivatalnál alkalmazásban állott Cota Gergely adóvégrehajtót a pénzügyigazgatóság szolgálattól elbocsátották.

BÉRAUTOK precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage. Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók közvértése eladása és vétele.

munk: szervezkedni, tömörülni, összetartani. Csak így van erőnk, tekintélyünk, igazságunk és munkásságunkra csak így várható a jó Isten áldása...

Május illatos havának elején, Szinérsg községen kezdtük meg diadalutunkat. Maroknyi magyarság a román faluban. Az iskolában elnémult a magyar szó. A kis kápolnában már nem imádkoznak magyarul.

Nincs papunk, nincs tanítónk, aki gyermekeinket a magyar Miatyánkra tanítaná, — hangzik fel a nép panasza.

És miként az apostolok, oda állunk a kápolna elárvult oltára elé és elimádkozzuk:

Mindennapi kenyerünket add meg nekünk...

És adjuk a kormány ígértét, hogy másként lesz ezentul.

És autónk tovább robog, hogy hosszú, fáradságos utunkon újabb könnyeket törüljünk le sokezer magyar orcáról.

Ölelek községen, örömmámor közt, virágos diadalkapu alatt, csöppnyi magyar gyerek e szavakkal fogad:

Isten hozta! Szenátor bácsi, ha majd szót emelhet éreitünk, hasson oda, hogy ismét magyarul tanulhassunk az iskolában, magyarul imádkozhassunk a templomban...

A pöttöm kis szónokot persze hogy fölkapta Tornyá szenátor, magához ölelve összecsofolta és ezzel már fel is esküdött arra, hogy szószólója lesz a szenátusban minden magyar gyermeknek.

Május havának magyar hajnalán, pünkösdi hétfőn, hangzott fel Dézsánfalva község templomában, feledhetlen bánági vándorutunkra a hálaadó: Te Deum... Székely pap mondta a befejező imát... A szószékéről hirdette, hogy a magyarok Nagyasszonya meghalgatta e rózsát fakasztó májusban könyörgésünket... Az ígért földjére segíti a kormány a jóakarata a sokat szenvedett magyarságot... Adja Isten, hogy így legyen! Osztie Andor.

A sport halottja. Budapestről jelentik: Király Miklós, a kistarcsai gépgyár vezérigazgatójának huszonkét éves fia a mátyásföldi országúton lebukott motorkerékpárjáról. Olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy nyakcsigolyóját törte, nyomban meghalt.

Dr. Bauer Lajos orvosos visszakerkezett és rendelését újból megkezdte. Dauerbach-palota I. emelet Lloydssor.

Átköltözési jelentés! Tisztelettel tudomására hozzuk a m. t. közönségnek, hogy egyenruházati és kelléküzletünket a Városház-utcából a Domtér 2. sz. a. (a Dom-templommal szemben) új üzlethelyiségbe helyeztük át és kérjük a m. t. közönséget, hogy új vállalatunkban is az eddig tanusított jóindulattal megtisztelni sziveskedjék. Tisztelettel Ceprázaria Moderna, Salinacki Testvérek

MOZI Belvárosi mozi: június 6. (vasárnap) 7. (hétfő) Gyárvárosi mozi: június 8. (kedd) 9. (szerda) Mehalai mozi: június 10. (csütörtök) 7 nagy felvonás. Tornado A forgatag Szenzációs dráma az amerikai őserdőből. A főszerepekben: House Pete s es Ru h Cifford Monopol Filmcentrala Timisoara Az előadások kezdete vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor. hétfő és a következő napokon: Délután 6 és este 9 órákor.

Követendő példa, hogy a józan belátás felülemelkedik a pártpolitikán, azt élénken igazolja a zombolyai megyei tanács választás. A zombolyai szocialdemokrata párt szervezői ugyanis a község jólétét és a belső harmóniát tartva szem előtt az egységes kormány és kisebbségi listára adták le szavazatukat. A község lakossága, akik ebben a választásban csak a község érdekeinek a megvédését és a jövőjét látták, egyhangulag elismeréssel adóznak az ottani munkásságnak. A békés megegyezés egyik előmozdítója Popu János dr. zombolyai főjegyző, aki tapintatos, előzeny modorával munkásságával békét és egyetértést teremtett Zsombolyán.

Öngyilkos cselédeány. Megirtuk, hogy Miklósi Erzsébet cselédeány öngyilkosságot követett el. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását a halál okának megállapítása végett. A boncolást Wachsmann Alvin dr. törvényszéki orvos végezte és megállapítást nyert, hogy a halált gázmérgezés okozta.

Dentist Götzl fogmütermét a Timisiana palotából áthelyezte Belváros, Szent György-tér, Uj Szeminárium épület I emelet a Német Házba.

Kellemetlen vendégek. Az Erzsébet-utcában nemrégiben nyit meg a Szabó féle vendéglő. Tegnap délután két fiatalember vendége volt Szabónak, akik egészen délután három óráig jókedvűen elszórakoztak. A távozásuk után Szabó megrémülve állapította meg, hogy a pénztárból eltűnt tizezer leije. A kellemetlen felfedezést Szabó felesége közvetlenül a két vendég távozása után tette, azonnal utánuk szaladt, rendőri segítséget kért és az egyik fiatalembert a színház előtt letartóztatták. Igen természetesen, hogy mindent tagad. A társa kiléte felől nem tud közelebbi adatokkal szolgálni. A nyomozás folyik.

Nem volt békesége a földön. Ujvárról jelentik: Stecker János jómódu hetvennyolc éves földesgazda, tegnap felakasztotta magát. Az öngyilkos bucsulevelet hagyott hátra, amelyben bejelenti, hogy a földön már nincsen békesége és így öngyilkos lesz. Az öngyilkosságra úgy jöttek rá, hogy az öreg a bucsulevelét egyik unokahugának a kapujára ragasztotta. Mire a lakására mentek, már csak a holttestére akadtak.

A hosszú életkor elérésének problémáját műtői beavatkozás és vérátömlesztés nélkül tárgyalja a Riesz József helybeli író által német nyelven „Weltfriede” cím alatt kiadott „Die Langlebigen aller Menschen” első füzet. — Kapható minden könyvkereskedésben. Egy füzet ára 42.— lei. Szerző munkái román és magyar nyelven is meg fognak jelenni.

Agyonsújtotta a villám. Nagykeveresről jelentik: Brestin Miklós negyvenhárom éves gazda a földjén dolgoztatott, amikor hirtelen utólérte a vihar. Brestin a közeli tanyára akart menekülni, utközben azonban egy villám utólérte és agyonsújtotta a szerencsétlen embert. Brestinnek megszenesedett holttestére akadtak csak rá hozzátartozói.

Letartóztatott államtitkár. Bukarestből jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést kelt Anghelescu volt közoktatásügyi miniszter államtitkárának, Nitescunak letartóztatása, akit a rendőrség az ügyészség utasítására tegnap őrizetbe vett. Nitescut többmillió panamával vádolják, amelyet egyes iskolák építési alapjainak kárára követett el.

Egy kislány

ebédet vitt az apjának, aki a Belvárosban egy készülő háznál dolgozik. Az asszony otthon szeretettel főzte, a kislány pedig még nagyobb szeretettel vitte. Villamoson utazott a kislány az ebéddel. Valahol valamely külvárosban szállt föl és az ételhordót a lábasokkal és tányérokkel, meg az evőeszközökkel együtt szépen az ülés alá rakta. Mikor megérkezett arra a belvárosi megállóra, amelyen le akart szállni, örömmel vette kezébe kosarát és indult. Boldogan mosolygott maga elé és gondolatban már látta édesapját, amint vígan üdvözlöli s aztán jó étvágygal lát neki az ebédnek.

A kislány öröme azonban csakhamar tragédiává változott. A tragédiát az a szokás okozta, amit a temesvári villamosok az utóbbi hetekben szeretettel üznek, csak hogy gyorsasági rekordot érjenek el. Számos panasz zeng arról, hogy a villamosok a megállóhelyeken éppen, hogy megállanak és máris indulnak. A kislány az ebéddel is le akart szállni és mögötte még állottak ketten-hárman hasonló szándékkal, amikor a kalauz csengetett és a kocsik megindult. A kislány véglegesített az uton. Feltápáskodott és sirva fakadt, mert kosarából a lábasok, tányérok kiborultak, összetörték. Odavolt a jó ebéd, az izletes ebéd.

Szerettem volna, ha ennek a jelenetnek a villamos igazgatója is tanuja lett volna, hogy kiadja a parancsot: a villamosok szigorúan várják meg, míg a leszállni akarók leszállnak és a felszállni akarók felszállnak.

Én.

Magyar tanár

könyve a helyes francia kiejtésről

Szócs Mihály, a székelyudvarhelyi római katolikus főgimnázium fiatal tanára, hosszú éveket szentelt a francia nyelv alapos megtanulásának. Nem érte be azonban azzal, hogy ezt a szakot a hazai egyetemeken hallgassa, hanem több esztendőn keresztül tartózkodott a grenoblei és párisi egyetemeken, ahol a francia nyelv legkiválóbb tanárainak előadásait figyelte. Már akkor érlelődött meg benne a gondolat, hogy idehaza szolgálni fogja a francia nyelv tanítását akként, hogy kiköszöbölni igyekszik elsősorban azokat a kiejtési és olvasási hibákat, amelyek nálunk a francia nyelvet tanulók szájában ennek a zengzetes és zenei szép nyelvnek valami furcsa, valami disszonáns mellékízt adnak. Már Franciaországban elkészítette a maga újrendű könyvét és pedig francia nyelven írta meg azt, hogy előbb francia szakemberekkel felülbíráltassa. Ezek a legnagyobb elismeréssel és elragadtatással nyilatkoztak a munkáról, amely a francia nyelv tanításában hatalmas reformot jelent. Szócs Mihály, aki az ősszel jött ha-

za Franciaországból és a székelyudvarhelyi gimnáziumban elfoglalta állását, könyvét franciából lefordította magyarra és most rendezi sajtó alá. Az egész könyv egyik részének, amely különösen a tanulóifjúság számára hasznos, most jelent meg különnyomata. Ebben hangtani előadások, hangtani laboratóriumi kísérletek és a legújabb el-

méletek alapján ábrákkal is könnyen felfoghatóan demonstrálja a francia szavak helyes kiejtését és olvasását. A harminckét oldalas sürrin nyomtatott nagyalaku füzet hasznos szolgálatokat tesz mindazoknak, akik a francia nyelvet jól akarják megtanulni. Ára husz lei és a szerzőnél Székelyudvarhelyen rendelhető meg.

Dalok a Messzeségből

Temesvár, június 6.

A háború utáni koraérett fiatalság könyve az a néhány bokréta kötött vers, amelynek friss illatába belevegyül a pesszimizmus, átfogja a reménytelen jövő érzése és kisír belőle a fájdalom. Önkéntelenül elszibbaszt és kesernyés érzésekkel tölt el, hogyan lehetséges, hogy egy huszéves, aki még nem tudja mi az élet, már ilyen higgadtan, ilyen lemondóan, ilyen busongó lélekkel, ilyen feketén és sötéten lássa a világot és a csók, mámor, asszony, szerelem, illúzió, remény és célfelértékelés úgy sajogjon ki a versei sorából, mint egy életét kisírt és eltévesztett ötvenévesnek az elmulasztott imája. Meghat és megkap ez a verseskötet, elámit és csodálkozásra készít. Hogyan? Miért? A háborúk és forradalmak véreskezű Kaszája nemcsak halotti rendet vágott az élőkön, hanem belevágott a fiatalok lelkébe és a fájó, nyitott sebből bugyognak a vércseppek. Minden verse Kugel Istvánnak, aki egyszerre bukkant elő az ismeretlenből a maga reménytelen husz évével, egy-egy vércsepp, amely kiserked a szívből, hogy az agyban megállást parancsolva ismételtelen csak kérdően tudjunk gondolni a fiatal költőre:

Fáj, hogy éltem immár felnőtt huszra
S hogy husz évem felcsapkodó lángja
Lelkemet véresre összezuza...

Minden sora sirás a jelenért és minden betű mély seb, amelyből buzog a fájdalom litániája. És a fiatal költő elfelejti, hogy körülötte pompázik az élet és csókos ajku asszonyok még keresik a husz évesek izzó ajakán a csókot:

Fakadj fel hát lelkem vad zenéje
És szelek szárnyán röppenjen a dal,
Én: összerokadt husz éves gyerek
Temetem benne elfaradt Magam.

Azt kellene mondanunk, hogy ez a fiatal költő meghasonlott önmagával, az étellel és mindennel, ami még másnak esemény. Nem és ezerszer nem. Az ő világa a mai huszévesek világa. Az ő szaván és versén keresztül érez egy egész nemzedék, amely béklyóként viseli a háború örökségét, a lelki dermedtséget:

Harc: a küzdés szörnyű legnagyobbja:
A végül irtó küzdelem, buzog;
Élet üz és röppint roppant sodra
És száz démon — e kísértő gazok.
Vágyak égnek és posványba fultam.
Hej, ködbe vész az Élet, Csók, a Nő
Hiv s követ bus e övel huznak:
A temető, a békés temető...

És ez a szomorú hang jajdul fel hatvan versen át. Kugel István tehetőség. Hogy merre viszi a költői ihlet, a vergődés és a lelki fejlődése, az még bizonytalan, de meg kell állapítanunk: tud verset írni. Forma, versmérték és a magyar nyelv gyönyörű zenéje kitáncolnak minden sorából. Bizonyos, hogy erős Ady és Kosztolányi hatás üt ki minden sorából, de ezt nem lehet bűnéül felróni, mert a mai nagyok közül is sokan léptek a visszaérés ezen útjára és mégis szédületes, felfelé ívelő költői utat futottak be. Ez a fiatal fiu csak fejlődhet, visszaut számára nincsen. Ugy érzem, még sokat, de nagyon sokat hallunk róla.

A csinos kiállítású könyv Hirsch Adolf nyomdájában Déván jelent meg és kapható a szerzőnél Déván, valamint az összes könyvkereskedésekben.

g-d.

GANZ és Tsa DANUBIUS BUDAPEST

Gyárt: hengersizéket, minden tüzelőanyag számára alkalmas motorokat, szivógázgépeket és berendezéseket, nyersolajmotorokat 6—240 lóerőig, viziturbinákat, centrifugál- és turbinaszivattyukat, házi viziszivattyukat, teljes aprító- és téglagyári berendezéseket, vagonokat minden kivitelben, a hozzájuk szükséges összes alkatrészeket, hajókat minden célra, kazánberendezéseket, vasszerkezeteket minden kivitelben, szürke- és acélöntvényeket 25 tonnáig, vasut felépítményi anyagokat, Griffin rendszerű kerékpárokat és kerekeket minden célra, kisvasutak részére is.

Kéregöntője a leghiresebb egész Európában!

Vezérképviselőt és állandó raktár Nagyrománia részére:

Frații SCHIEL

BUKAREST Str. Brazolannu 7. Tel. 40-12 Teleg. Schiels
BRASSÓ Kut u. 59/a Tel. 66, 2-65 Teleg. Schiels
TEMESVÁR Uri u. 6. Tel. 19-65 Teleg. Schiels
KOLOZSVAR Str. Regina Maria 16. Tel. 9-91 Teleg. Alterno

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

— Bolyongás az őserdőben —

Mikor Astor és társai a vad szerecsenek fogságából megszabadultak, jól kilépkedtek. Biztosak voltak ugyanis abban, hogy a szerecsenfőnök és népe, ha mámorából magához tér, üldözésükre indul. Mikor már jó messzire voltak, Astor megállította a karavánt és így szólt:

— A szerecsenfőnök semmiesetre sem mond le üldözésünkről. Éppen azért nekünk nem szabad egy csoportban haladnunk, mert a nagy csoport utnyomat könnyen lehet fölfedezni. Nekünk kettesével kell menni különböző irányokba és aztán ha már jó távol leszünk a veszedelmes helytől, ismét találkozhatunk.

— De hol találkozzunk? — kérdezte az egyik matróz.

— Egyszerű ez, — válaszolta Astor, — emlékezhetek rá, hogy attól a helytől, amelyen minket elfogtak, dél felé két napi járóföldre egy cukorsüveg alakú hegy mellett mentünk el. Nos, mi most szétszóródunk és különböző utakon ehhez a hegyhez tartunk. Ott várunk be mindenkit.

Astor azután szétszította a csapatot. Palkó szeretett volna Astorral menni, azonban ez Johnt vette maga mellé és úgy rendelkezett, hogy Kalandos Palkó az egyik matrózzal menjen. A csomagokat úgy osztották el, hogy minden kettős csapatnak élelmiszer is jusson, nehogy éhezzenek utközben. Aztán elváltak és ki-ki az útjára indult.

A matróznak, akivel Palkó ment, Jack volt a neve. Ez a Jack sok világot bejárta és sokat látott. Elményeit utközben elmesélte Palkónak. Viszont Palkó is elmondta a maga viszontagságait. Így aztán könnyen telt el az idő. Egyszerre csak azt vették észre, hogy sötét van. Afrikában ugyanis nem úgy jön az este, mint nálunk, hogy először alkonyat van és fokozatosan sötétedik, hanem ott a nappal minden átmenet nélkül hirtelen váltja föl az éjszaka.

Jack és Palkó alkalmas éjjeli szállás után néztek. Ezért tehát igen megörültek, mikor egy hatalmas fát láttak, olyan vastagot, akár egy ház. A fának nyílása volt, mert belsejének egy része odvas volt és az üreg barlangnak is beillt. Mikor benéztek, mohából készített fekhelyet láttak benne. A matróz gyufát gyújtott és akkor látták, hogy az odu egyik sarkában sok datolya és egyéb gyümölcs van felhalmozva.

— Ebben a fában lakik valaki, — szólt Palkó.

— Akárkinek a háza ez, — felelte a matróz, — mi most beköltözünk. Ha megjön a házigazdánk és szívesen lát, akkor jó, ha pedig mérges lesz, majd szembenézünk vele. Elvégre mi ketten vagyunk és fegyverünk is van.

Megvacsoráztak és a mohából való fekhelyre lefeküdtek. Akkor még nem sejtették, hogy micsoða rettenetes lény a házigazdájuk.

JUVELIE

ékszerüzletben lehet a legjobban és legolcsóbban bevásárolni előnyös feltételek mellett is. Mindenki meggyőződhet róla

!

JUVELIE

Timisoara-Belváros, Strada Mercy 3, kapu alatt 705

„Consument”

konfekcióipar

Timisoara-Belváros
Strada Gh. Lazar (Szerb-utca) 2

Női- és tértiszabóság

Állandó raktár női- és férfiszövetekben. Tartósan ugyanazon vállalatnál alkalmazásban levő tisztviselők és munkások részére előnyös részletfizetési feltételek és árkedvezmények

Miért számár a számár?

Mikor az Isten megteremtette az összes állatokat, valamennyit maga kére gyűjtötte és nevet adott nekik. Az egyiket elnevezte tehénnek, a másikat elefántnak, a harmadikat csának, a negyediket görénynek, az ötödik lónak és így tovább. Minden állat megkapta a maga rendes nevét.

A számár igen csinos, rövidfülvű állatnak volt teremtve és szép nevet kapott.

Az Isten a névosztás után elküldte az állatokat és meghagyta nekik, hogy harmadnapra ismét jelentkezzenek.

— Látni akarom, — mondotta, — hogy nem felejtitek-e el a neveteket.

Az állatok a rendes időben el is jöttek. Mindégik szép sorjában megmondta a maga nevét és az Isten meg volt velük elégedve. Csak éppen a számár nem volt jelen és így kellett külön küldeni érte.

— Miért nem jelentkeztl? — kérdezte Isten.

— Elfelejtettem.

— Mi a neved?

— Elfelejtettem.

Az Isten nagyon megharagudott a számárra, amiért olyan feledékeny volt, meghuzta jól a fülét és azt mondta neki:

— Te számár!

Azóta a számárnak a füle hosszú, a neve pedig számár, amely név rajta is ragadt.

Lacika kívánsága

— Anyuka, — mondja Lacika az anyukájának — tudod, hogy én mi szeretnék lenni?

— No, ugyan, mi, kisfiam?

— Vadember szeretnék lenni.

— Ejha és miért?

— Mert a vadembereknek nem kell mosakodni, nem kell öltözködni és nem kell iskolába járni.

Állatok beszéde.

Bárány mondja: bé-bé-bé,

finom a fü eléggé,

kecske mondja: mek-mek-mek,

jó káposztát szeretek,

tehén mondja: mu-mu-mu,

itt a tej, nem savanyu,

a ló mondja: nyi-nyi-nyi,

ülj hátamra, kis Sanyi,

liba mondja: gá-gá-gá,

elmegek én világgá,

golya mondja: klepp-klepp-klepp,

golyamadár a legszebb,

cica mondja: má-má-má,

van egér, fáj fogam rá,

kutyus mondja: vó-vó-vó,

a husos csont, jaj, de jó,

malac mondja: rőf-rőf-rőf,

bellér belém bicskát döf,

a tyuk mondja: kot-kot-kot,

jó, friss tojást én tojok,

csacsi mondja: já-já-já,

rossz gyerek lesz csacsivá.

A mássalhangzó

A tanító bácsi az iskolában felszólítja Marcit és azt mondja neki, hogy mondjon egy mássalhangzót.

— A trombita, — feleli bölcsen Marci.

— Miért mássalhangzó a trombita?

— Kérde csudálkozva a tanító bácsi.

— Azért, mert mindig csak akkor hangzik, ha más szól bele.

REJTVÉNYEK.

1. Mi ez?

Nincsen keze, mégis üt. Nincsen lába, mégis jár. Nincsen ujjja, mégis mutat. Nincsen szája, mégis szól.

2. Betűrejtvény

.y

3. Kockarejtvény.

Tele van a város vele.

Kerek valami.

Cipésznél találad.

Betű.

K	Ö	Á	C
R	E	A	
R	K		
Á			

Mielőtt csillár

szükségletét fedezné, feltétlenül tekintse meg gyári lerakatainkat a Spira és Drucker! -! cég Lloyd-sori helyiségeiben ! -!

Lumina Első Román Csillár- és Fémárugyár R.-T.

(ezelőtt Kissling R. és Fia R.-T.) Temesvár

!!! Megjelent !!!

a Mocianu-féle országos

vasuti nyári menetrend

A csinos kiállítású, 100 oldalas könyv ára most is **csak 40 lei**. Tartalmazza az összes állomások román-magyar és magyar-román névsorát, kilométertávolságait, **összes** vonatok és autóbuszjáratok menetrendjeit. Könnyen áttekinthető térkép!

Praktikus összeállítás!

Megbízható adatok! Egyedüli tökéletes, az utazóközönség részére abszolút megfelelő részletes menetrend, mely a vonatok csatlakozásait is kimutatja! Kapható az ország összes könyvkereskedéseiben és újságelárusítóhelyein!

Temesvári főbizományos: A. B. C. hirlapiroda, hol viszontelárusítók eredeti rabattot kapnak.

Kiadóhivatal: **Cluj, Strada Radu 4.**

Rikkancsok felvételnek!

— Öngyilkos lett, mert nem volt pénze fia vizsgadíjára. Budapestről jelentik: Balla Jenő a magyar újságírói kar egyik tehetséges tagja — akinek öngyilkosságáról már hírt adtunk, — tettét azért követte el, mert fia, aki érettségi előtt áll, az öngyilkosság napján apjától a vizsgadíjat kérte. Ballának nem volt pénze és elkeseredésében eldobta magát a Dunába ugrott. Holtestét még nem sikerült megtalálni.

* **Kis vitrin**, mindennemű szőnyegek, dísz tárgyak, porcellánok, gyermekkoszúk Szentirmaynánál, Belváros, Hunyadi-u. 9

— **Sikkasztással vádolják a volt nagybecskereki polgármestert.** Nagybecskerekéről jelentik tudósítónk: Az egész Bácskában feltűnést keltett, hogy a nagybecskereki ügyészség le tartóztatta **Berberszki Györgyöt** Nagybecskerek volt polgármesterét. Berberszki ellen az agrárszövetség tett feljelentést és azzal vádolja, hogy a volt polgármester több száz ezer dinárt vett fel az agrárszövetségtől különböző bevásárlásokra, de a pénzzel nem számolt el.

* **Ányos festőné képkiallítása** az Atheneumban megnyíltik május 23-án d. e. 11 órakor. Nyitva június 7-ig

Sport

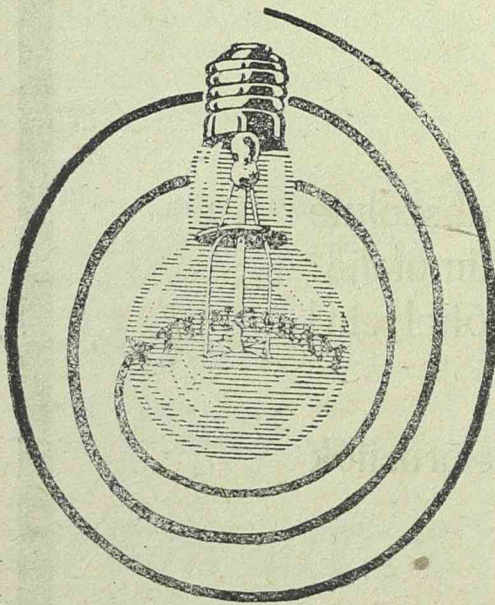
A kerékpárverseny, melyet a Gloria Motor- és Kerékpáregyesület rendez, képezi a mai sportprogram egyetlen kiemelkedő eseményét. A verseny délután fél négy órakor kezdődik a Banatul-pályán. Nagyobb futballmeccs nem lesz, csupán néhány ifjúsági mérkőzés kerül lebonyolításra.

Rejtvények megfejtése

A Déli Hírlap május 23-iki számának gyermekmellékletén közölt rejtvények helyes megfejtése ez: 1. Levél. 2. Szánom, bánom. 3. Gém, kém. Helyes megfejtéseket küldtek be: Kummergruber Károly, Semler István, Cziffra Kálmán, Kérges Imre, Nagy Pali, Michels Aranka, Kertész Manci, Virág Gyuri, Kummer László, Drimba Mariska, Fény Juliska, Láng György, Sculler Mucus, Lengyel Palkó, Wuka Wladimir, Braun Iluska, Márk Eta, Zima Elemér, Ivácskovics Dóra, Kerekes István.

A megtartott sorsoláznál **Michels Aranka** neve jött ki, aki az e heti nyereménykönyvet a Déli Hírlap szerkesztőségében — Belváros, Szentgyörgy-tér 4. szám alatt — átvetheti.

Önnek ingyen van izzólámpája, hogyha ügyel a

védjegyre, mert az árammegtakarítás és hosszú élettartam folytán gyorsan megterül az ára. Óvakodjék tehát az ismeretlen márkáktól! A „Tungsram” védjegy garanciája a minőségnek. Tetszetős forma, kellemes fény, mely nem kápráztat. Új szabdalma által védett világítófémszál.

HELICON-nyomda. Timisoara

„Az uram mégis az uram . . .”

Csattanós családi idill a fogházban

Temesvár, június 6.

A temesvári ügyészségi fogház esendjét tegnap veszekedés és lármá zavarta meg. **Molnár Bálint** mehalai háztulajdonos, akit két hónappal ezelőtt tartóztattak le egy kislány ellen elkövetett erkölestelen merénylet miatt, látogatót kapott: a felesége jött el hozzá ügyvédje kíséretében. Eleinte halk hangon folyt a beszélgetés, egyszerre azonban hangos perpatvar lett belőle. **Molnár Bálint** házára a táblai vádtanács ugyanis bünygyi zárlatot rendelt el, — mint azt annak idején megirtuk — és az asszony éktelen haragra fakadt, hogy milyen módon jut hozzá ezt a nagy szégyent elviselni:

— Már abban az utcában ki sem tehetem a lábam, te vén gazember — hangzott az asszony becéző szava — bár ne ismertelek volna sohasem. Miért hoztál ilyen nagy szégyent a fejemre?

Molnár Bálint visszafojtja az indulatait, valahogy már beleékelte magát zsigereibe, a fogházi fegyelem és lehajtott, bus fejjel szótlanul hallgatja az asszony kifakadásait. De ez a hallgatás csak olaj volt a tüzre:

Hej Bálint, Bálint, ha én bíró

lennék, akkor az akasztófára küldenék, te semmirekellő, te... te... ó Istenem, az uram...

Hát ezt már **Molnár Bálint** sem bírta el. Felszegzi a fejét. Kezét esendesen, észrevétlenül előrehuzza, hátratópán egy keveset, ujjait ki egyenesíti, jól szemébe néz az asszonynak és úgy alaposan, isten igazából arculüti. Néhány másodpernyi csend után **Bálint** megszólal:

— Hát ha azt hiszed, hogy a **Bálint** nem a **Bálint**... lásd.

Jelentik az esetet az ügyésznek. Felviszik a házastársakat **Popescu**hoz, hogy az esetről jegyzőkönyvet vegyenek fel. **Popescu** ügyész oda fordul az asszonyhoz:

— Mondja csak, **Molnárné**, hogy történt? Azután meg kívánja-e ennek a **Molnár Bálint**nak, a vizsgálati fogolynak, a férjének a megbüntetését?

Az asszony a kendőjével babrál, mintha nem hallaná, vagy nem akarja hallani az ügyészt, de kisértetve megszólal:

— Ne tessék ügyész ur semmiféle hivatalos iratot csinálni. Nem történt semmi... Igaz, hogy meglegyintett, de hiszen a **Bálint** az uram...

Hurcolkodás miatt bécsi női filzkalapok

filztopok, florentin- és panamakalapok, masamod-kellékek **potom árért** kaphatók

Wilhelm-nél

a Józsefvárosban. Az új helyiség augusztus 1-től a Mária-szoborral szemben lesz.

Olcsó házhelyeket

építő-nyaggal Telefon 9-18

részletre

Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében.

Ne mulassza el senki

az Arany Ökör szálloda és vendéglő kellemes berendezett kerthelyiségét meglátogatni **Belváros, Lonovics-utca 7.**

Izletes konyha. Polgári árak. Társas vacsorák rendezése. Zóna reggeli. Abonensek elfogadtnak. Vidéki vendégeimnek ujjonnan berendezett szállodámban elsőrendű szobák állnak rendelkezésre.

Szives pártfogást kér **Rosenthál István** szállodás és vendéglős

Új cséplőgarnitúrák

különböző nagyságban a budapesti „Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.T.” kitűnő gyártmányai megérkeztek és kaphatók a gyári főképviseletnél: **Márki és Barta cégnél** Timisoara-Józsefváros, Uri-utca 10. 718

Carlton-szálloda, Budapest

Ezennel van szerencsém igen tisztelt vendégeimnek b. tudomására hozni, hogy az általam alapított **Bristol Szálloda R.T.** melynek hosszú éveken át vezérigazgatója voltam, feloszlott és a **Bristol-szálló** eddigi Dunapart és Petőfi-sétány részén a

„CARLTON“-szállodát

létesítettem, melyben zavartalan, kényelmes lakással és a legjobb ellátással tudok szolgálni. Kérem ezentúl szolgálataimat az ujjonnan átalakított szállodában igénybe venni és szobarendelést, kérdezősködést, illetve bármilyen érdeklődést **Carlton-szálloda, Budapest IV., Dunapart, Petőfi-tér 6** intézni szíveskedjek. Teljes tisztelettel: **Illits Gyula**, szállodatulajdonos. (Sürgőnycim: Carltonhotel.)

Országos Almanach

1926. évre

megjelent

Ára 500 lei. Minden kereskedőnek, iparosnak, ügyvédnek, gyárosnak nélkülözhetetlen. Ára 500 lei.

Apró hirdetések

Egy szövevény 2 lei. Vastag betűvel 3 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságközvetítési ügyben méltóztatással bizalommal „Amor” irodához fordulni. Céljelzetlen levelezés. Diszkrétívó biztosítívó Timisoara IV., Str. Garii (Pályaudvar-ut) Telefon 7-50.

Keresek mindenes szakácsnőt, aki egy kisebb családnál a háztartás munkáit egy másik lány segítségével vállalja. Esetleg anyát leányával. Cim: Bányagazgatóság Drenkova. Temesvárott, Erőd-utca 12. sz. is jelentkezhet.

Amor-iroda megbízó és üzletfelei szíves tudomására adja, hogy az iroda az eddigi címéről **Strada Garii (Pályaudvar-ut) 2** alatti áthelyezve.

Egy nagy raktárhelyiség azonnal kiadó. Erzsébetváros, Begabalsor 7, a ház mestere.

Jó családból való intelligens leány pénzért hoz ajánlkodik, ki az üzletben is segédkezni. Cim a kiadóban.

Angol és francia munkát izléses kivitelben készít, tisztviselőknök kedvezményes áron, ugyisintén alakításokat is végez. **Marek Ilona** női divatszalon Belvárosi Mercy-utca 2, II. emelet.

Hölgyek figyelmébe!

Készíték elegáns kabátot, ruhákat alakításokat 300 leitől. **Frische Gyárváros, Széna-tér 2.** 73

Eladó

Erzsébetvárosban modern családi ház beköltözhető 5 szobás lakással, 1/4 holda telekkel, gazdasági épületekkel, tovább Mehalában, Meskó-utca 15 sz. alatt egy magas, földszintes ház beköltözhető 1 szobás lakással. Cim a kiadóban

Tanoncok

jó fizetéssel felvétetnek. **Lőrincz István** vízvezeték és villanszerelési vállalat Erzsébetváros, Helvét-utca 26. 73

Női modelkalapok

óriási választékban, meglepő olcsó áron. **Covinka Somborác-nál** Józsefváros, Uri-utca 4.

Primăria Municipiului Timișoara

No. I. S. 9729/19
din 4 Iunie 1926.

Publicatiune

Primăria Municipiului Timișoara aduce la cunoștință publică, că listele alegătorilor amendati, cari nu s'au prezentat la alegeriile pentru sena in ziua de 28 Maiu a. c. sunt puse la vedere publică pe timp de 5 zile cu incepere dela 7 Iunie a. c. in camera No. 22 a primăriei.

Alegătorii amendati in acest timp de 5 zile au drept de apel contra condamnării la Judecătoria urbană din localitate.

Primar: **Dr. Doboșan m. p.** Secretar: **Sagovici m. p.**

Üzlethelyiség

Belvárosban jó helyen irodának is alkalmas, kis bérrel azonnal átvethető. Bővebb **Temesvári Hitelintézet** ingatlanforgalmi osztály Belváros, Moravetz-ház Ugyanott több ház is eladó

Szovata

közepontjában

a Medve-tóval és a Kurszalonnal szemben, a Pax és Christina villákban

elsőrangú pensioellátás

Cim Pensio Pax Baia Sovata

Felölös kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.